

ACADEMIC FOCUS

POLITICS

TECHNOLOGY

SOCIAL

NEWS

ECONOMICS

HOT ISSUE

INFORMATION

สภาปฏิรูปแห่งชาติ
(สปช.)

ISSN 2287-0520

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

Academic Focus

สิงหาคม 2557

สารบัญ

บทนำ

องค์ประกอบและที่มาของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

คุณสมบัติของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

การสิ้นสุดสมาชิกภาพของ

สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

องค์ประชุม

การตราข้อบังคับ

เอกสิทธิ์

เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

หน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

อำนาจและหน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

การพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ

บทสรุป

เอกสารอ้างอิง

เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

<http://www.parliament.go.th/library>

สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.)

22 พฤษภาคม 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ประกาศเข้ายึดและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ โดยกำหนดแนวทางแก้ปัญหาประเทศไทยไว้ 3 ระยะ ระยะแรกเป็นการใช้อำนาจเพื่อสกัดการใช้จ่ายและการนำอาวุธสงครามมาคุกคามประชาชน ยุติความหวาดระแวง และแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ซึ่งสะสมมากกว่า 6 เดือนแล้ว และเมื่อสถานการณ์คลี่คลายลง จะเตรียมพร้อมเข้าสู่ระยะที่ 2 คือ จัดทำรัฐธรรมนูญ จัดตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) และให้มีรัฐบาลบริหารราชการแผ่นดิน แก้ไขสถานการณ์อันวิกฤติให้กลับคืนสู่สภาวะปกติฟื้นฟูความสงบเรียบร้อย ความรู้สึกสามัคคี และความเป็นธรรมแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง จัดให้มีกฎหมายที่จำเป็นและเร่งด่วน จัดตั้งสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) และองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิรูปด้านการเมืองและด้านอื่น ๆ และยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ วางกติกากการเมืองให้รัดกุมเหมาะสม ป้องกันและปราบปรามการทุจริต สามารถตรวจสอบอำนาจรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็ว เป็นธรรม ก่อนที่จะส่งมอบภารกิจเหล่านี้ให้แก่ปวงชนชาวไทยและคณะรัฐบาลที่จะเข้ามาบริหารราชการแผ่นดินต่อไปซึ่งจะเป็นระยะที่ 3

ต่อมาในวันที่ 22 กรกฎาคม 2557 ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปฏิรูปด้านต่าง ๆ และในวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นเรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการสรรหาสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ พ.ศ. 2557” ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) เพื่อส่งให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เลือกให้เหลือไม่เกิน 250 คน เพื่อทำหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวต่อไป

บทนำ

จากคำปรารภของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ความว่า “โดยที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งประกอบด้วยคณะทหารและตำรวจได้นำความกราบบังคมทูลว่า ตามที่ได้เกิดสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองขึ้นในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียงต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน จนลุกลามไปสู่แทบทุกภูมิภาคของประเทศ ประชาชนแตกแยกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ขาดความสามัคคีและมีทัศนคติไม่เป็นมิตรต่อกัน บางครั้งเกิดความรุนแรง ใช้กำลังและอาวุธสงครามเข้าทำร้ายประหัตประหารกัน สวัสดิภาพและการดำรงชีวิตของประชาชนไม่เป็นปกติสุข การพัฒนาเศรษฐกิจและการเมืองการปกครองชะงักงัน กระทั่งการใช้อำนาจในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร และในทางตุลาการ การบังคับใช้กฎหมายไม่ได้ผล นับเป็นวิกฤติการณ์ร้ายแรงที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน แม้รัฐจะแก้ไขปัญหาด้วยกลไกและมาตรการทางกฎหมาย เช่น นำกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในภาวะต่าง ๆ มาบังคับใช้ ยุบสภาผู้แทนราษฎรและจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป และฝ่ายที่ไม่ได้เป็นคู่กรณี เช่น องค์กรธุรกิจภาคเอกชน องค์กรตามรัฐธรรมนูญ พรรคการเมือง กองทัพ และวุฒิสภา ได้พยายามประสานให้มีการเจรจาปรองดองกัน แต่ก็ไม่เป็นผลสำเร็จกลับจะเกิดข้อขัดแย้งใหม่ในทางกฎหมายและการเมือง เป็นวังวนแห่งปัญหาไม่รู้จักจบสิ้น ในขณะที่ความขัดแย้งได้ขยายตัวกว้างขวางออกไปและมีแนวโน้มจะรุนแรงมากขึ้นจนถึงขั้นจลาจลได้ทุกขณะ ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สิน ความสะดวกสบายของประชาชนผู้สุจริต กระทั่งการทำมาหากินและภาวะหนี้สินของเกษตรกร โดยเฉพาะชาวนา การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การป้องกันปัญหาจากภัยธรรมชาติ ความเชื่อถือในอำนาจรัฐ และความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติทั้งยังเปิดช่องให้มีการก่ออาชญากรรมและความไม่สงบอื่นเพิ่มขึ้น อันจะเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติ และความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในที่สุด

คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงจำเป็นต้องเข้ายึดและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 และประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 สิ้นสุดลง ยกเว้นความในหมวด 2 พระมหากษัตริย์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งยังมีผลใช้บังคับอยู่ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 11/2557 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 โดยได้กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาไว้สามระยะคือ ระยะเฉพะหน้า เป็นการใช้อำนาจสกัดการใช้อำนาจ และการนำอาวุธมาใช้คุกคามประชาชน ยุติความหวาดระแวง และแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การปกครอง ที่สะสมมากกว่าหกเดือนให้คลี่คลายลงเพื่อเตรียมเข้าสู่ระยะที่สองซึ่งจะจัดให้มีรัฐธรรมนูญ ฉบับชั่วคราว จัดตั้งสภาขึ้นทำหน้าที่ในทางนิติบัญญัติและให้มีคณะรัฐบาลบริหารราชการแผ่นดินแก้ไขสถานการณ์อันวิกฤติให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ พื้นฟู ความสงบเรียบร้อย ความรู้รักสามัคคี และความเป็นธรรม แก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง จัดให้มีกฎหมายที่จำเป็นเร่งด่วน จัดตั้งสภาปฏิรูปแห่งชาติ และองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้มีการปฏิรูปในด้านการเมืองและด้านอื่น ๆ และให้มีการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่วางกติกาการเมืองให้รัดกุม เหมาะสม ป้องกันและปราบปรามการทุจริต สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรม ก่อนจะส่งมอบภารกิจเหล่านี้แก่ผู้แทนปวงชนชาวไทยและ

คณะรัฐบาลที่จะเข้ามาบริหารราชการแผ่นดินในระยะต่อไป ในการดำเนินการดังกล่าวนี้จะให้ความสำคัญแก่หลักการพื้นฐาน ยิ่งกว่าวิธีการในระบอบประชาธิปไตยเพียงประการเดียว จึงจำเป็นต้องใช้เวลาสร้างบรรยากาศแห่งความสงบเรียบร้อยและปรองดอง เพื่อนำความสุขที่สูญหายไปนานกลับคืนสู่ประชาชน และปฏิรูปกฎเกณฑ์บางเรื่องที่เคยเป็นชนวนความขัดแย้ง ไม่ชัดเจน ไร้ทางออกในยามวิกฤติ ขาดประสิทธิภาพหรือไม่เป็นธรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชนในชาติ ซึ่งควรใช้เวลาไม่ยาวนาน หากเทียบกับเวลาที่จะต้องสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ถ้าปล่อยให้สถานการณ์ผันแปรไปตามยถากรรม จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้บทบัญญัติต่อไปนี้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) จนกว่าจะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่จะจัดทำขึ้นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ได้บัญญัติให้มีสภาพปฏิรูปแห่งชาติ มาจากการสรรหาของคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม ภาควิชาการ ภาควิชาชีพ และคณะกรรมการสรรหาจากทุกจังหวัดทั่วประเทศ จากนั้น คณะรักษาความสงบแห่งชาติจะดำเนินการคัดเลือกให้เหลือจำนวนไม่เกิน 250 คน เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนให้มีการปฏิรูปประเทศไทย อาทิ การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ การศึกษาและ เสนอแนะการปฏิรูปด้านต่าง ๆ

องค์ประกอบและที่มาของสภาพปฏิรูปแห่งชาติ

องค์ประกอบของสภาพปฏิรูปแห่งชาติ (มาตรา 28)

สภาพปฏิรูปแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิกจำนวนไม่เกิน 250 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติถวายคำแนะนำ กำหนดให้มีประธานสภาพปฏิรูปแห่งชาติ 1 คนและเป็นรองประธานสภาพปฏิรูปแห่งชาติไม่เกิน 2 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามมติของสภาพปฏิรูปแห่งชาติ โดยกำหนดให้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกสภาพปฏิรูปแห่งชาติและประธานสภาและรองประธานสภาพปฏิรูปแห่งชาติ

ที่มาของสภาพปฏิรูปแห่งชาติ (มาตรา 30)

คณะรักษาความสงบแห่งชาติดำเนินการคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาพปฏิรูปแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีคณะกรรมการสรรหาบุคคลด้านต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 27 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ด้านละ 1 คณะ และให้มีคณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัด แต่ละจังหวัดเพื่อสรรหาจากบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาในจังหวัดนั้น ๆ

(2) ให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาแต่ละด้านจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับของบุคคลในด้านนั้น ๆ

(3) ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา 28 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 29 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 และมีความรู้ความสามารถเป็นที่ประจักษ์ในแต่ละด้านแล้วจัดทำบัญชีรายชื่อเสนอต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในการนี้ คณะกรรมการสรรหาจะเสนอชื่อตนเองมิได้

(4) การสรรหาบุคคลตาม (3) ให้คำนึงถึงความหลากหลายของบุคคลจากกลุ่มต่าง ๆ ในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม ภาควิชาการ ภาควิชาชีพ และภาคอื่นที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ การกระจายตามจังหวัด โอกาสและความเท่าเทียมกันทางเพศ รวมทั้งผู้ด้อยโอกาส

(5) ให้คณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัดประกอบด้วยบุคคลตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(6) ให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติคัดเลือกบุคคลที่เห็นสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาตาม (1) เสนอได้ไม่เกิน 250 คน โดยในจำนวนนี้ให้คัดเลือกจากบุคคลที่คณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัดเสนอ จังหวัดละ 1 คน จำนวนกรรมการในคณะกรรมการสรรหาแต่ละคณะ วิธีการสรรหา กำหนดเวลาในการสรรหา จำนวนบุคคลที่จะต้องสรรหา และการอื่นเท่าที่จำเป็นให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ต่อมาเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นเรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการสรรหามาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ พ.ศ. 2557” โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 22 มาตรา 30 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหามาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการสรรหามาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ พ.ศ. 2557 ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการสรรหา หมายความว่า คณะกรรมการสรรหาบุคคลด้านต่าง ๆ ตามมาตรา 27 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 หมายความว่า คณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัด และคณะกรรมการสรรหาประจำกรุงเทพมหานครด้วย

คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาบุคคลด้านต่าง ๆ เพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

- (1) คณะกรรมการสรรหาด้านการเมือง
- (2) คณะกรรมการสรรหาด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
- (3) คณะกรรมการสรรหาด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
- (4) คณะกรรมการสรรหาด้านการปกครองท้องถิ่น
- (5) คณะกรรมการสรรหาด้านการศึกษา
- (6) คณะกรรมการสรรหาด้านเศรษฐกิจ
- (7) คณะกรรมการสรรหาด้านพลังงาน
- (8) คณะกรรมการสรรหาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- (9) คณะกรรมการสรรหาด้านสื่อสารมวลชน

- (10) คณะกรรมการสรรหาด้านสังคม
- (11) คณะกรรมการสรรหาด้านอื่น ๆ
- (12) คณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัด จังหวัดละ 1 คณะ

คณะกรรมการสรรหาตาม (1) ถึง (11) แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการสรรหาจำนวน 7 คน ซึ่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับในด้านที่ ได้รับการแต่งตั้ง ทำหน้าที่สรรหาบุคคลเสนอต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อคัดเลือกเป็นสมาชิก สภาปฏิรูปแห่งชาติบุคคลใดจะเป็นกรรมการสรรหาเกิน 1 คณะมิได้ ให้กรรมการสรรหาประชุมเพื่อเลือก กรรมการสรรหา 1 คน เป็นประธานกรรมการสรรหาให้ประธานกรรมการสรรหาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จาก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัดแต่ละจังหวัดประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัด นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ซึ่งได้รับเลือกเป็นผู้แทนสภาองค์กรชุมชน ตำบลในระดับจังหวัดของจังหวัดนั้นครั้งล่าสุด และประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เป็นกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาประจำกรุงเทพมหานครประกอบด้วย ประธานที่ประชุมอธิการบดี แห่งประเทศไทย อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้ซึ่งได้รับเลือกเป็นผู้แทนสภาองค์กร ชุมชนเขตระดับจังหวัดกรุงเทพมหานครครั้งล่าสุด ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการสรรหา และหมายความรวมถึงผู้รักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย จะแต่งตั้ง หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นที่ทำการแทนมิได้

คณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัด และคณะกรรมการสรรหาประจำกรุงเทพมหานคร จังหวัดละ 1 คณะ โดยสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) รวมทั้งหมด 77 จังหวัด มีจำนวน 77 คนจะไม่มี การรับสมัคร แต่คณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัดจะเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนา ในจังหวัดนั้นจังหวัดละ 5 คน แล้วเสนอชื่อพร้อมประวัติให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

คณะกรรมการสรรหาต่าง ๆ 11 ด้าน ต้องพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติ และ ไม่มีลักษณะต้องห้าม แต่ละด้านจำนวนไม่เกิน 50 คน แต่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของรายชื่อที่ได้รับในด้านนั้น ๆ ไปให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาบุคคลจากชื่อที่เสนอโดยนิติบุคคลซึ่งไม่มี วัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรมาแบ่งปันกันที่อยู่ในภาคต่าง ๆ โดยแต่ละนิติบุคคลเสนอได้ไม่เกิน 2 ชื่อ ต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

สำหรับส่วนราชการให้เสนอชื่อตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรม แล้วแต่กรณี และสำหรับรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน ให้เสนอชื่อตามมติของคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจหรือองค์การ มหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีคณะกรรมการเป็นผู้กำกับดูแลหรือบริหารงานให้เสนอชื่อ ตามมติของ คณะกรรมการดังกล่าว ในกรณีที่ไม่มีคณะกรรมการเป็นผู้กำกับดูแล หรือบริหารงานให้หัวหน้าหน่วยงานเป็น ผู้เสนอชื่อ ในส่วนของนิติบุคคลที่เป็นสมาคม มูลนิธิ หรือสภาให้เสนอชื่อตามมติของคณะกรรมการสมาคม หรือมูลนิธิ หรือคณะกรรมการของสภา ในกรณีนิติบุคคลอื่นที่มีคณะกรรมการเป็นผู้กำกับดูแลหรือบริหารงาน ให้เสนอชื่อตามมติของคณะกรรมการของนิติบุคคลนั้น สถาบันการศึกษาให้เสนอชื่อตามมติของสภา

หรือคณะกรรมการสถาบัน ถ้าหากนิติบุคคลใดไม่มีคณะกรรมการเป็นผู้กำกับดูแลหรือบริหารงาน ให้ผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลนั้นเป็นผู้เสนอชื่อ

การเสนอชื่อของนิติบุคคลให้เสนอชื่อบุคคลที่เหมาะสมเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ตามแบบที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยต้องแนบเอกสารและหลักฐานของบุคคลผู้นั้น ดังต่อไปนี้ สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวอื่นของบุคคล ซึ่งได้รับการเสนอชื่อที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐออกให้ เอกสารแสดงความประสงค์ของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อว่าจะปฏิรูปด้านใดด้านหนึ่ง หนังสือยินยอมให้เสนอชื่อ ทั้งนี้บุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อจะทำหนังสือยินยอมให้มีการเสนอชื่อเกินหนึ่งฉบับมิได้ คำรับรองของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อว่าคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด เอกสารและหลักฐานทั้งหมดต้องให้บุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อลงลายมือชื่อเพื่อรับรองความถูกต้อง

ทั้งนี้ เมื่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้รับบัญชีรายชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจากบัญชีรายชื่อคณะกรรมการสรรหาแต่ละด้าน ทั้ง 11 ด้าน และบัญชีรายชื่อบุคคลจากคณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัดทั้ง 77 จังหวัดแล้ว ให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ จำนวนไม่เกิน 250 คน โดยพิจารณาคัดเลือกจากบุคคลที่คณะกรรมการสรรหาด้านต่าง ๆ เสนอได้ตามจำนวนที่เห็นสมควร และต้องประกอบด้วยบุคคลที่คณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัดเสนอจังหวัดละ 1 คน รวม 77 คนด้วย

คุณสมบัติของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (มาตรา 28)

สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติถวายคำแนะนำ ทั้งนี้ ไม่ห้ามผู้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (มาตรา 29)

สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ (มาตรา 29 ประกอบมาตรา 8 (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (9))

1. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
2. เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
3. เคยถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
4. เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ
5. เคยต้องคำพิพากษาให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
6. อยู่ระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเคยถูกถอดถอนจากตำแหน่ง

7. เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือกฎหมายเกี่ยวกับการพนัน ในฐานความผิดเป็นเจ้าของหรือเจ้าสำนัก

8. เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติหรือรัฐมนตรี ในขณะที่เดียวกันมิได้

การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (มาตรา 29 ประกอบมาตรา 9 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติสิ้นสุดลงเมื่อ

1. ตาย
2. ลาออก
3. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม

4. สภาปฏิรูปแห่งชาติมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ เนื่องจากกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หรือมีพฤติการณ์อันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่า 20 คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ เพื่อให้สภาปฏิรูปแห่งชาติมีมติให้ผู้นั้นพ้นจากสมาชิกภาพ และมติต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

5. ไม่แสดงตนเพื่อลงมติในที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติเกินจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุม

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ให้สภาปฏิรูปแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

องค์ประชุม (มาตรา 31 ประกอบมาตรา 13)

ให้นำความในมาตรา 13 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มาใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติโดยอนุโลม กล่าวคือ การประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การตราข้อบังคับ (ตามมาตรา 31 วรรคสี่ ประกอบมาตรา 27 และมาตรา 13 วรรคสอง)

สภาปฏิรูปแห่งชาติมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ และกรรมการ วิธีการประชุม การเสนอญัตติ การอภิปราย การลงมติ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

เอกสิทธิ์ (มาตรา 31 วรรคสี่ ประกอบมาตรา 18)

เอกสิทธิ์ หมายถึง สิทธิพิเศษในอันที่จะได้รับการยกเว้นบางประการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินการ โดยให้นำความในมาตรา 13 และมาตรา 18 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มาใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติด้วยโดยอนุโลม

เอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด ในการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติสมาชิกผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนนจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวผู้นั้นในทางใดมิได้

เอกสิทธิ์ความคุ้มครองกรรมสิทธิ์การของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา รายงานการประชุมตามคำสั่งของสภาปฏิรูปแห่งชาติหรือคณะกรรมการ บุคคลซึ่งประธานในที่ประชุมอนุญาตให้แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ตลอดจนผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์หรือทางอื่นใดที่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติด้วย ยกเว้นไม่คุ้มครองสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติผู้กล่าวถ้อยคำในการประชุมที่มีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์หรือทางอื่นใด หากถ้อยคำที่กล่าวในที่ประชุมไปปรากฏนอกบริเวณสภาปฏิรูปแห่งชาติ และถ้อยคำนั้นมีลักษณะเป็นความผิดอาญาหรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

นอกจากนี้ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติยังได้รับความคุ้มกันตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว โดยในกรณีที่สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติถูกควบคุมหรือขัง ให้ส่งปล่อยเมื่อประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติร้องขอ หรือในกรณีถูกฟ้องในคดีอาญา ให้ศาลพิจารณาคดีต่อไปได้ เว้นแต่ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติร้องขอให้งดการพิจารณาคดี

เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง (มาตรา 40)

เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานสภาและรองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และกรรมการ กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

หน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ (มาตรา 27)

สภาปฏิรูปแห่งชาติมีหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะเพื่อให้เกิดการปฏิรูปด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) การเมือง
- (2) การบริหารราชการแผ่นดิน
- (3) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
- (4) การปกครองท้องถิ่น
- (5) การศึกษา
- (6) เศรษฐกิจ
- (7) พลังงาน
- (8) สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

- (9) สื่อสารมวลชน
- (10) สังคม
- (11) อื่น ๆ

การปฏิรูปด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมไทย มีระบบการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม มีกลไกป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้กลไกของรัฐสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง สะดวก รวดเร็ว และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรม

อำนาจและหน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

1. เลือกประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ 1 คน และรองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติไม่เกิน 2 คน
2. สภาปฏิรูปแห่งชาติต้องเสนอรายชื่อกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 20 คน โดยต้องดำเนินการเพื่อให้ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติตั้งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มีการเรียกประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติเป็นครั้งแรก
3. ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติมีหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 36 คน ประกอบด้วย

- 3.1 ประธานคณะกรรมการตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เสนอจำนวน 1 คน
- 3.2 สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) เสนอจำนวน 20 คน
- 3.3 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เสนอจำนวน 5 คน
- 3.4 คณะรัฐมนตรี (ครม.) เสนอจำนวน 5 คน
- 3.5 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เสนอจำนวน 5 คน

ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันนับแต่เรียกประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติครั้งแรก

4. เสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญภายใน 60 วันนับแต่วันที่มีการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติครั้งแรก

ทั้งนี้ คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญต้องจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้ครอบคลุมเนื้อหา 10 เรื่อง ตามมาตรา 35 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ให้แล้วเสร็จภายใน 120 วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นหรือข้อเสนอแนะจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ และต้องนำความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) คณะรัฐมนตรี (ครม.) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ประชาชน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาด้วย หากจัดทำร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะมีผลให้คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง และต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญชุดใหม่ภายใน 15 วันนับแต่วันที่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง

5. ศึกษา วิเคราะห์และจัดทำแนวทางและข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ ตามมาตรา 27 (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) และ (11) เพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) คณะรัฐมนตรี (ครม.) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการข้างต้นหากเห็นว่ากรณีใดจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นใช้บังคับ ให้สภาปฏิรูปแห่งชาติจัดทำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป แต่กรณีที่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้จัดทำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

6. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญจัดทำขึ้น

6.1 ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญเสนอร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำเสร็จแล้วต่อประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ และให้ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติจัดให้สภาปฏิรูปแห่งชาติประชุมกันเพื่อพิจารณาเสนอแนะหรือให้ความเห็นให้แล้วเสร็จภายใน 10 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญ

ทั้งนี้ คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญต้องส่งร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำเสร็จแล้วให้คณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณาด้วย ซึ่งคณะรัฐมนตรีหรือคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะเสนอความคิดเห็นหรือยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมได้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญ

6.2 สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่สภาปฏิรูปแห่งชาติเสร็จสิ้นการพิจารณา คำขอแก้ไขเพิ่มเติมของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติต้องมีสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติลงชื่อรับรองไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติที่ยื่นคำขอหรือที่ให้คำรับรอง คำขอของสมาชิกอื่นแล้ว จะยื่นคำขอหรือรับรองคำขอของสมาชิกอื่นอีกมิได้

เมื่อคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญได้รับคำแก้ไขเพิ่มเติมของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติหรือความคิดเห็นหรือคำขอแก้ไขเพิ่มเติมจากคณะรัฐมนตรีหรือคณะรักษาความสงบแห่งชาติแล้ว คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาคำขอแก้ไขเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่ครบกำหนดยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ตามมาตรา 36 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 โดยคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญอาจแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญได้ตามที่เห็นสมควร

6.3 เมื่อคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาคำขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างรัฐธรรมนูญต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้นทั้งฉบับ โดยสภาปฏิรูปแห่งชาติต้องมีมติภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญจากคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ทั้งนี้ สภาปฏิรูปแห่งชาติจะแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นข้อผิดพลาดที่มีใช้สาระสำคัญ และคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สมบูรณ์ขึ้น

การพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ

กรณีสภาปฏิรูปแห่งชาติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา 37)

1. เมื่อสภาปฏิรูปแห่งชาติมีมติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ให้ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายใน 30 วัน นับแต่วันที่สภาปฏิรูปแห่งชาติมีมติ
2. เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับได้ โดยให้ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

กรณีพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา 37 วรรคสี่)

กรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญพระราชทานคืนมาหรือเมื่อพ้นกำหนด 90 วันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

กรณีสภาปฏิรูปแห่งชาติไม่เห็นชอบหรือพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา (มาตรา 38)

กรณีที่สภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จภายในเวลา 15 นับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญหรือสภาปฏิรูปแห่งชาติไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ จะมีผลให้สภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันสิ้นสุดลง

การแต่งตั้งสภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการการยกร่างชุดใหม่

กรณีสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด หรือไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ หรือร่างรัฐธรรมนูญนั้นตกไป จะมีผลให้สภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันสิ้นสุดลง ให้มีการดำเนินการแต่งตั้งสภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญชุดใหม่ ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มีบทบัญญัติห้ามประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ ดำรงตำแหน่งประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หรือกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญชุดใหม่ แล้วแต่กรณี

บทสรุป

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2557 เพื่อดำเนินการให้มีสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะมีหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะเพื่อให้เกิดการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม การปกครองท้องถิ่น การศึกษา เศรษฐกิจ พลังงาน สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สื่อมวลชน สังคม และอื่น ๆ ซึ่งวัตถุประสงค์ในการปฏิรูปเพื่อให้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมไทย มีระบบการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม มีกลไกป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติ

มีขอบ ที่มีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทำให้กลไกของรัฐสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง สะดวก รวดเร็วและมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรม

สภาพปฏิรูปแห่งชาติจึงมีความสำคัญต่อการปฏิรูปประเทศเพราะต้องทำหน้าที่วางโครงสร้างรวมทั้งแก้ปัญหาที่ยืดเยื้อของประเทศมาอย่างยาวนาน ต้องแก้ปัญหาด้านต่าง ๆ ให้ได้ ตัวแทนของแต่ละองค์กรหรือนิติบุคคลที่จะสรรหาเข้ามาเป็นสมาชิกสภาพปฏิรูปแห่งชาติต้องมีความหลากหลาย และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิรูปให้มากที่สุด การปฏิรูปด้านต่าง ๆ ต้องแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน เพื่อให้กลไกต่าง ๆ ของประเทศเดินหน้าต่อไปได้

การปฏิรูปด้านต่าง ๆ จะประสบความสำเร็จหรือไม่ต้องอาศัยการขับเคลื่อนจากบุคคลต่างๆ ในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม ภาควิชาการ ภาควิชาชีพ และภาคอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสภาพปฏิรูปแห่งชาติ จึงให้การสรรหาบุคคลโดยมีการกระจายตามจังหวัด โอกาสและความเท่าเทียมกันทางเพศ รวมทั้งผู้ด้อยโอกาส ซึ่งการปฏิรูปเป็นการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ และเมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ก็จะจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป เพื่อส่งมอบภาระในการบริหารประเทศให้แก่ปวงชนชาวไทยและคณะรัฐบาลที่จะเข้ามาบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

จัดทำโดย

นายอริย์ธัช แก้วเกาะสะบ้า

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

โทร. 0 2244 2060 โทรสาร 0 2244-2058

เอกสารอ้างอิง

“ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 11/2557 เรื่องการสิ้นสุดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2557” (26 พฤษภาคม 2557).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 131 ตอนพิเศษ 84 ง น.10

“ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 119/2557 เรื่องระเบียบว่าหลักเกณฑ์การเสนอชื่อเพื่อเข้ารับ การสรรหาเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ” (8 สิงหาคม 2557).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 131 ตอนพิเศษ 151ง น.5

“พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการสรรหาสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ พ.ศ.2557” (31 สิงหาคม 2557).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 131 ตอนที่ 59 ก น.2-8

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557” (22 กรกฎาคม 2557).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 131 ตอนที่ 55 ก น.1-17